

Nemško-avstrijska carinska unija naletela na odpor

Francija, Italija in Čehoslovaki-
ja protestirajo proti trgovin-
skemu paktu. Anglija tudi
svira Avstrijo. V strahu so, da
je to korak k politični uniji

London, 23. marca. — Angle-
ska laboristka vlada je danes po-
sredila avstrijsko vlado, naj ne
zapravi carinske pogodbe z Nemci-
mi, ki so leta 1922, na podlagi
četrtega leta reorganizacije
avstrijske finance in Av-
strije se je zavezala, da bo glede
enake enako postopala z vsemi
državami.

Dunaj, 23. marca. — Franci-
ja, Italija in Čehoslovaki-
ja so svojim poslanikom v lo-
bari oter protest proti paktu car-
inske unije med Nemčijo in Av-
strijo, ki je bil sklenjen zadnje
t. Vse tri države smatrajo, da
je carinski pakt začetek "An-
schlusa" ali politične združitve
nemških republik, kar je dr-
žavna blagajna prazna in ji gro-
zi deficit.

Bittner apelira na delavce or-
ganizacije, naj pomagajo rudar-
jem in njihovim družinam, da
se jih tako ohrani pri življenju.

Kolikor se je izvedelo, da je
avstrijska vlada odgovorila, da je
pripravljena predložiti vprašanje
senatnega sodišča v Haagu
mednarodnemu sodišču v Haagu
relativ.

Berlin, 27. marca. — Nemško-
avstrijska unija je ogrožena valed
slovesnega nastopa Francije, Ita-
lije in drugih dežel proti neme-
ški carinski uniji Nemčije in
Avstrije. Sovražni klici in Pari-
za glas kakor novo ropotanje
glavne točke nemško-avstrijske
carinske pogodbe so: nemško-
avstrijska meja je odprta bla-
go brez vsake carine; obe deželi
omogočata carinske postavke in
druge dajatve; ustanoviti sta o-
bvezni razsodišča, v katerem sta o-
be deleti enako zastopani; obe
deleti smeta svobodno sklepati
trgovinske pogodbe z drugimi
državami, toda te pogodbe ne
smo ovirati njunega carinskega
pakta.

Paris, 23. marca. — Pariško
avstrijsko silno robanje proti pak-
tu carinske unije med Nemčijo
in Avstrijo. "Journal des De-
bats" piše, da je sklenitev carin-
ske pogodbe podobna naznanitvi
avstro-ogrške leta 1909, da je
avstrijska Bosno in Hercegovina.
Prav tako je Nemčija zdaj
vestila svet, da je anektirala
Avstrijo!

Najbolj rogovilje francoski
nacionalisti, ki zdaj očitajo zu-
stojnemu ministru Briand, da je
rezultat njegove "mirovne in
ekonomične politike".

Green pravi, da se bo federacija bojevala

Če bodo pobijale nameravane
redukcije mezd

Washington, D. C. — William
Green, predsednik Ameriške de-
lavske federacije, je te dni izja-
vil, da se bo federacija bojevala
z vsim silo, ki jo ima na razpo-
lago, proti nameravani znižan-
ju mezd po deželi.

Green je rekel, da nekaj ban-
kierjev priporoča, da se redukcije
mezd "zdravilo" proti indu-
strijski depresiji in nekaj delo-
valcev, katerih požretnost po-
stane jim je skali pamet —
sv. Green — bi rado poskusilo
izvajati tega priporočila.

Green meni, da bi to početje za-
povedalo povratek normalnih raz-
merij na najmanj za dve leti.

Trpljenje rudarjev v West Virginiji

Nizke mezd in brezposelnost od-
govorne za revščino

Fairmont, W. Va. — (FP) —
Ako ne bo država prikočila na
pomagati brezposelnim rudarjem in
njihovim družinam, bo mnogo
njih pomirilo radi boleznimi in stra-
danja.

"Zveličavna armada. Rdeči
križi in nekatere druge organiza-
cije sicer pomagajo, toda pomoč je
v očigledni veliki bedi nezado-
stna", izjavlja Van A. Bittner,
organizator rudarske unije.

"Velika beda nima samo vzro-
ke v brezposelnosti, temveč tudi
v nizkih mezdah, ki jih prejema-
jo zaposleni rudarji.

"V državni legislaturi je bilo
predloženih večje število predlogov
za odpravo akcije, toda dvomi
se, da bodo sprejete, ker je dr-
žavna blagajna prazna in ji gro-
zi deficit."

Bittner apelira na delavce or-
ganizacije, naj pomagajo rudar-
jem in njihovim družinam, da
se jih tako ohrani pri življenju.

Arrestacije nogavičarskih delavcev

Večina piketov je bilo oprošče-
nih na sodišču

Philadelphia, Pa. — (FP) —
Policija nadaljuje z masnimi
arrestacijami nogavičarskih de-
lavcev, ki piketirajo neunijske
tovarne. V enem dnevu jih je
bilo aretiranih več kot dvesto,
toda večina njih je bila na so-
dišču oproščena.

Največje število piketov je
bilo aretiranih pri Schletter Ho-
siery Co. na obtožbo, da so kr-
šili neko policijsko odredbo.
Mnogo od teh jih je bilo že prej
aretiranih, toda kaznovani ni bil
noben.

Unija nogavičarskih delavcev
poroča, da je šerif okraja Mont-
gomery odstavil deputata Henry
C. Cummingsa, ko je prejel po-
ročilo od uradnika unijskega
glasila John W. Edelmana, da
je omenjeni opravljal službo vo-
duha za neko opuščajarsko fir-
mo.

Ameriška federacija nogavič-
arskih delavcev naznanja, da
je podpisala pogodbo z J. C. A-
berle Hosiery Co., ki je v pro-
šlem letu vodila ostro bitko pro-
ti unijskim delavcem, ki so za-
stavljali. Stavka je trajala več
tednov, končno pa je družba
pristala na zahteve in od tedaj
vlada sporazum med delavci in
delodajalci.

Pogodba garantira stalno de-
lo večjemu številu nogavičarjev.

Zadružni delavci se organizirajo
v Virginia, Minn. — Skoro 300
delavcev, ki so upošani v zadru-
gah, je vstopilo v Cooperative
Workers unijo, ki je bila usta-
novljena prošle jeseni, kot poro-
ča O. H. Weisman, tajnik-bla-
gajnik te organizacije.

Unija se ne namerava pridru-
žiti k Ameriški delavski federa-
ciji ali k Trade Union Unity li-
gi. Njena ustava prepoveduje
uradne stike s političnimi stran-
kami in vstop v unijo je dovo-
ljen samo osebam, ki so aktual-
ni mesdni delavci v zadružnem
gibanju.

Spot eden čikaški gangster ubit
Chicago. — V soboto so nezna-
ni gangsterji, ki so vozili v For-
dovem avtu, ustrelili drugega
gangsterja Johna Genara, ki je bil
tudi v avtu, na južni strani me-
sta. Vozel mimo so izstrelili plo-
ho krogel in izginil z avtom. Ge-
nero je bil po izjavi policije Ca-
ponejev krvnik, ki je druge ubi-
jal. Caponejeva ganga se bo go-
tovo osvetila in pričakovati je
novih eksekucij na ulicah.

Heali napredek v Sovjetski uniji

Zanimiva izjava ameriškega
strokovnjaka

New York. — (FP) — "So-
vjetska unija nudi inženirjem
in strokovnjakom večje prilike
kot vsaka druga dežela na svetu."
Tako pravi James H. Pierce,
podpredsednik inženirske firme
Stuart, James & Co. iz New
Yorka, v marčevi izdaji magazi-
na "Economic Review of the So-
viet Union."

Omenjena firma je izvršila v
zadnjih letih že enajst kontraktov,
ki jih je sklenila z različnimi
sovjetskimi organizacijami v
svrhu izboljšanja produkcije v
premogovni industriji.

Kompanija že od leta 1927
nadzoruje konstrukcijska dela v
uralških premogovnih distriktih.
Po Piercemu poročilu so se živ-
ljanske razmere rudarjev, ki so
bile silno mizerne, ko je njegova
firma pričela z delom, veliko iz-
boljšale. Premogovna industrija
je bila neorganizirana. Mnogo
premogovnikov je zalila voda,
ker je bil ustavljen obrat za časa
revolucije. Priznava, da so stro-
jevi in tehnična oseba, kar je
oviralo rekonstrukcijska dela.
Kolkor je bilo strokovnjakov,
so bili povečini pristaši starega
reda in niso imeli nobenih sim-
patij do boljševikov.

Stanovanjske razmere v ru-
darskih revirjih so bile pod vasko
kritiko. Rudarji so stanovali
v barakah, v katerih je bila sa-
nitacija nepoznana reč. Sovjet-
ska vlada je podrla nesantirna
stanovanja in zgradila hiše iz o-
peke ter tako napravila iz prejš-
njih podrtih rudarskih naselbin,
katerim nimajo niti Zdržene
države.

Premogovna industrija ni tako
napredovala kot so nekatere dr-
gube, katerim se ni stavilo toliko
zaprek. Radi velikega konstruk-
cijskega programa, ki ga vklju-
čuje petletni načrt, se je pojavila
tendencia med delavci, da so
iskali dela v industrijah, ki so
nudile več privlačnosti kot delo
pod zemljo. Vzlic temu je v pro-
šlem letu produkcija premoga
znajala 47,000,000 ton, kar je
skoro ena tretjina več kot l.
1928. Produkcija premoga v Ru-
siji l. 1913, pred svetovno voj-
no, je znašala 29,000,000 ton.

Belgijsko nuno — finanč- nice so vialnili v blazniso

"Sestra" Marija Magdalena je
zafela svojo banko potem, ko
je "kri švicala"

Malines, Belgija, 23. marca. —
"Sestra" Marija Magdalena,
prednica tukajnjega samostana
karmelitskega, je znala delati ču-
deže s "krjavimi znamenji" na
rokah in nogah in verni ljudje so
verjeli, da je svetnica. Ko pa je
"svetnica" kasneje odprla ban-
ko in začela pobirati denar od
vernikov, katerega ni nikoli vr-
nila, bi bilo več čudežev in danes
verjamejo, da je Marija Magda-
lena — znorela. Zaprli so jo v
blazniso. Taka so pota v katoli-
ški deželi Belgiji.

Med vojno in še nekaj let po-
tem je bila nuna na glasu, da je
živa svetnica. Govorili so, da ob
praznikih se ji pokažejo zname-
nja Kristovih ran na udih, da se
ji prikazuje Marija in da lahko
prerokuje bodočnost. Ko je bila
samostanska prednica tako dobro
razglašena, je začela s financami.
Od svojega očeta, ki je bil borz-
jan v Antverpu, se je naučila
špekulativstva. Svoj kloster je
pretvorila v banko in verniki so
ji nosili vloge, od katerih je pla-
čevala do 40 odstotkov visoke o-
bresti. Razume se, da je to vle-
klo in denar je dri v kloster kot
voda. Kot je kasneje prišlo na
dan, je nuna plačevala obresti iz
"vloženega" denarja, toda ka-
pitala ni nikoli vrnila. Na ta na-
čin je zbrala visoko vsoto in de-
nar je potrošila za kloster. Za no-

ODPRAVA SISTE- MA DRŽAVNE POLICIJE

Predsednik delavske federacije
pojamni pred člani legislature
metode premogovne in železar-
ske policije v industrijskih
sporih

Harrisburg, Pa. — (FP) —
Tekom javnega zaslišanja pred
člani justičnega odeska glede
predloga za odpravo sistema dr-
žavne premogovne in železarske
policije, je neki član vprašal za-
stopnike delavskih uni, naj po-
jasnijo, kakaj prihajajo pritož-
be proti temu sistemu povečini
iz krajev zapadne Pennsylvani-
je.

Na vprašanje je odgovoril
John J. Phillips, predsednik dr-
žavne delavske federacije. Ori-
sal je boje med rudarji na polju
meškega premoga in operatorji
in povedal, da so slednji s po-
močjo državne premogovne in
železarske policije ubili rudar-
sko unijo. To je glavni vzrok,
da prihajajo zahteve za odpravo
tega sistema iz teh krajev dr-
žave. Povedal je, da so odnošaji
med rudarji in lastniki premo-
govnikov na polju antracita, ker
slednji priznavajo rudarjem
pravico do organizacije, vaka-
kor bolji kot na polju meškega
premoga. Lanako leto so se za-
stopniki operatorjev in rudarske
unije sešli na konferenci, da so
pogovore o medsebojnih proble-
mih. Diskusije so rezultirale v
obnovitvi pogodbe in s tem se
je preprečilo mogoče konflikte.

V direktnem kontrastu s pro-
ceduro na polju antracita je po-
stopanje premogovnih operator-
jev v zapadnem delu države. Ti
nočejo priznati rudarjem pravi-
ce do sklepanja kolektivnih po-
godb in posledica so spori in
stavke ter druga socialna in eko-
nomska zla, ki so bistvo v vaski
industrijski vojni. Namesto
da bi operatorji gojili prijateljske
odnošaje z rudarji, se za-
nakažjo na oboroženo silo v za-
tiranju pravic rudarjev.

Premogovna in železarska po-
licija ima za seboj temno zgo-
dovino. Podpirala je strahovlado,
ki so jo izvajali operatorji nad
rudarji in teptala človečanske
pravice z brutalno silo. Rekord
teh plačanih brutalnežev govori
dovolj jasno, da se niso ozirali
na svetost doma in da je mnogo
rudarjev postalo žrtev njihove
brutalnosti.

To je glavni vzrok, da se
organizirano delavstvo bori za
odpravo sistema železarske in
premogovne policije, ki jo vzdr-
žujejo davkoplačevalci, a služi
premogovnim in drugim magna-
tom za preganjanje in razbijanje
delavskih organizacij.

Belgijski ekscar dobiva visoke vzote od Nemčije

Berlin, 23. marca. — Zadnje
dni je prišlo na dan, da nemška
vlada plačuje letno \$30,000 bišve-
mu bolgarskemu carju Ferdinandu,
ki živi v Nemčiji, odkar so ga
Bolgarji spodili ob koncu vojne.
Pojasnijo se glasi, da je Nemčija
med vojno obljubila Ferdinandu
dva milijona dolarjev, če Bolga-
rija stopi v vojno na njeno stran.
Kasneje se je Ferdinand pogodil,
da mu Nemčija plačuje prej o-
menjeno vsoto, dokler bo živ. To
odkritje je povzročila veliko o-
gorčenje v demokratičnih kro-
gih.

vo obzidje okoli samostana, ki je
12 čevljev visoko, je izdala \$20,-
000.

Pred par meseci je oblast za-
prila njeno banko, ki je bila itak
prazna. Cerkvena oblast je zak-
ljučila, da škenska mora biti pri-
smuknjena in v sporazumu s so-
diščem so jo zaprli v norišnico.
Cerkve je potolažila vlagatelje s
obljubo, da jim ona vrne denar,
ki so ga zaupali "svetnici".

Beda med tekstilci v Danvillu

Rdeči križ zaposlavlja bišve stav-
karje pri razdeljevanju podpo-
re. Tritisot družin se nahaja v
velikem pomanjkanju

Danville, Va. — (FP) — Na
delavske unije še vedno prihaja-
jo apeli za pomoč družinam tek-
stilnih delavcev, ki so vodili več-
mesečno stavko in je končala s
porazom za tekstilce. Večina
bivših stavkarjev je še vedno
brez dela in med njimi vlada ve-
lika miserija. Tukajšnja posto-
janka Rdečega križa se je alor
odsvala posivu za pomoč, toda
pri razdeljevanju podpore zaso-
stavila bišve stavkarje. Sestra
pokojnega predsednika tekstilne
kompanije, ki je s svojo taktiko
prisilila delavce na stavko, vodi v
imenu Rdečeg akriža odprmočno
akcijo. Več kot tritisot družin
bivših stavkarjev se nahaja v ob-
čutnem pomanjkanju.

Velika večina tekstilnih delav-
cev, katerim je bilo obljubljeno
delo, se prenehajo s stavko, je še
vedno brezposelnih. Uprava dru-
žbe se izgovarja, da nima nara-
čil, ker so konkurenčne tekstil-
ne kompanije, ki so obljubile po-
moč, da se razbije unija in stav-
ka, absorbirale tekstilni trg.
Mnogo stavkarjev stanuje v
kompanijskih hišah in družba je
sedaj podvela akcijo, da se jih
vrže na cesto radi neplačane sta-
narine.

Kompanija je naletela na od-
por, ko je skušala odaloviti večje
število stavkokazov in jih ho-
tela nadomestiti s bivšimi stav-
karji. Izplačala jim je mesdo, ali
drugi dan so se val vrnili na de-
lo. Ko jim je bilo povedano, da
jih družba več ne potrebuje, so
stavkokazi zagrozili, da ostane-
jo, ker jim je bilo obljubljeno
stalno delo. Izjavljajo se izjavi-
li, da so jih agentje isvalili iz
drukih mest, naj gredo stavko-
kaz v Danville, zato jih mora
kompanija tudi obdržati na de-
lu. Grožnja je pomagala in bili
so ponovno upošani.

Distributno sodišče je te dni o-
prostil dvanajst stavkarjev, ki
so bili obtoženi napada na hišo,
v kateri so bili nastanjeni stav-
kokazi. Porota se ni mogla se-
diniti na pravorek radi pomanj-
kanja evidence in tako so bili ob-
toženi stavkarji izpuščeni na
avobodo.

Sodni proces proti petim dru-
gim stavkarjem, ki so pod obtož-
bo silenega prestopka, je bil pre-
ložen na 27. marca.

Pridružitev bratovščine k federaciji

Konferenca, ki se je vršila v Wa-
shingtonu, je razpravljala o
tem vprašanju

Washington, D. C. — (FP) —
V zadnjih par letih je bilo na
pravih več gozskovov za pri-
družitve bratovščine v viako-
spremnega osebja k Ameriški
delavski federaciji, te dni pa se
je vršila v Washingtonu konfe-
renca, ki je razpravljala o tem
vprašanju. Konferenca so se u-
deležili člani eksekutivnega od-
bora Ameriške delavske federa-
cije, predsednik bratovščine A. F.
Whitney, podpredsednik S. R.
Harvey in več drugih uradnikov.

Konferenca je bila delni uspeh
in je prišla do zaključka, da se
bodo zapreke, ki ovirajo akcijo
za pridružitve, premagale potom
medsebojnega sporazuma. Vrši-
lo se bo še več konferenc v dru-
gih mestih, nakar bo zadeva iz-
ročena delegatom bratovščine, ki
se snidejo na konvenciji v Hou-
stonu, Tex.

Whitney in Green že več let
zagovarjata idejo, da bodo inte-
resni članov bratovščine bolj za-
varovani, če se pridruži k Ame-
riški delavski federaciji. Sporno
točko tvori vprašanje jurisdik-
cije in pa opozicija proti pridru-
žitvi s strani bratovščine železni-
skih klerkov. Stvar pa v glav-

Kaznjenci pričajo o umorih za obzidjem

Revolta volilcev dobila odziv v zbornici

Sprejetih je bilo več predlog, da
se zaščiti ljudske interese

Salem, Ore. — (FP) — Revolu-
ta volilcev v Oregonu v prošlem
novembru je pomagala, da so
člani legislature sprejeli večje
število predlogov za odpravo pri-
viligijev, ki so jih uživale elek-
trarske in druge privatne korpo-
racije.

Sprejeta je bila predloga, ka-
tera je odpravila komisijo za
javne naprave, ki je dolga leta
služila trustu elektrike, na nje-
no mesto pa je bil imenovan ko-
misar za javne naprave, čigar
naloge je, reprezentirati in štiti
ljudstvo pred oderuskimi ce-
nam, ki jih je elektrarski trust
doslej nalagal odjemalcem elek-
trične sile.

Dalje je bila ustanovljena ko-
misija za vodne sile, nad kate-
rimi je imel kontrolo elektrarski
trust, dokler niso volilci revol-
tirali. Sprejet je bil tudi načrt za
izkoriščanje vodnih sil v korist
ljudstva te države.

Napravljene so bile velike
spremembe davčnih zakonov v
prilogi farmerjem in malim hi-
šnim posestnikom, ker so farmer-
ji zagrozili, da ne bodo plačevali
davkov, če se ne revidira davčni
zakon. Ustanovljen je bil držav-
ni poljedelski department, ki je
prevzel v svoje območje pose-
stevniški komitaj ter tako odpra-
vil zapravljivo trošenje ljudske-
ga denarja. Nadalje je legisla-
tura sprejela predloga, da se
razglašajo sklepanje takozvanih
"yellow dog" pogodb za nelegal-
ne; izboljšanje je bil odškodninski
zakon in delavcem je bila prina-
na pravica, da lahko tožijo delo-
dajalca za izplačitev zaslužke me-
zde.

Za izveditev teh reform se je
posebno trudil governor, ki je
kandidiral na neodvisni listi in
se izrekal za program, da se od-
pravijo privilegiji elektrarskih
družb in drugih privatnih korpo-
racij. Njegova protikandidata,
katera je v volilnem boju pod-
piral elektrarski trust in potro-
ši za njuno izvolitev veliko de-
narja, sta bila poražena z ogor-
no večino.

Farmerji zahtevajo olajšavo davčnega bremena

Raleigh, N. C. — Več kot štiri-
tisoč farmerjev je vkorakalo v
državno zbornico in zahtevalo,
da legislatura sprejme predloga
za znižanje davkov na farme.
Ker so bili prostori v zborni-
cih dvoranah premajhni za ve-
liko število farmerjev, so poslanci
in farmerji odšli v največje
mestno dvorano, kjer so nadalje-
vali z zaslišanjem o pritožbah
farmerjev.

Farmerji so zahtevali, da se
davki transferirajo na druge vi-
re, kakor na primer na luksus,
na lastnike vodnih sil ter tobak-
ne tovarne, ki nosijo le majhen
del davčnega bremena.

Voditelji demonstracij obtoženi

Beaver, Pa. — Tukajšnje o-
krajno sodišče, ki je pred letom
dni poslalo pet radikalcev v za-
por, je bilo priča ponovnega zlo-
rabljanja justice, ko je velepo-
stojka obtožila štiri voditelje de-
monstracij brezposelnih delav-
cev hujskanja na upor proti dr-
žavi. Policija je dala dovoljenje
za zborovanje, toda potem je na-
valila v dvorano in aretirala vo-
ditelje.

nem zavisel od stališča, ki ga bo-
do zavzeli delegati na konvenciji
v Houstonu. Tam bo podana
končna odločitev. Če se bodo de-
legati izrekli za pridružitve, bo
Ameriška delavska federacija
pridobila več kot stotisoč članov.

Jetniki, katere je zaslišal pre-
iskovalni odesk, pravijo, da je
bila ustrelitev treh tovarišev
navadno klanje

Joliet, Ill. — Legislaturni od-
sek, ki preiskuje razmere v obeh
državnih kaznilnicah v Jolietu, je
v nedeljo zaslišal več jetnikov.
Njihove izpovedi so presenetile
petorice poslancev, ki vodijo pre-
iskavo.

Jetniki niso izrekli niti ene žal-
bosede proti ravnatelju jetnišni-
ce Hillu, obtožili pa so njegove
pomočnike in nekatere stražnike
največjih okrutnosti. In njihovih
izpovedi se lahko sklepa, da so
stražniki nalašč nastavili past
kaznjencem 22. februarja, nakar
so ustrelili tri jetnike, na katere
so imeli piko. Stražniki imajo
špione med jetniki in agente pro-
vokaterje, ki hujskajo kaznjence
na upor in bog, da jih potem la-
je zaslišajo in ubijejo. Uboj treh
jetnikov omenjenega dne v stari
kaznilnici je bil navaden umor,
ki je bil v naprej zasnovan.

Preiskovalni odesk je zaslišal
jetnike na samem; uradniki jet-
nišnice so bili izključeni iz sobe,
tako da so jetniki lahko brez
skrbli govorili. Zaslišanci so res
govorili odprto in brez strahu.
Povedali so imena stražnikov in
načelnikov in našli dolgo vrsto
incidentov, ki jih smatrajo za
kršenje svojih pravic.

V soboto je preiskovalni odesk
reševal afero smrti jetnika Jos.
Cookleyja, ki je umrl v samotni
celici potem, ko je bil tri dni po-
osem ur priklenjen za roke, tako
da se je le s prsti nog dotikal tal.
Preiskovalci so domnali, da je bil
bolan, ko so ga mučili na ome-
njeni način. Trikrat je omedlel
med vsemen in še se ni nihče
zmenil, da bi ga bil odveslal.

Zaslišana sta bila tudi dva je-
tniška kaplana. Franciškan Eli-
gus Weir, ki pase katoliške duše
v kaznilnici, je povedal, da so mu
"fantje" (jetniki) povedali, da
oprostitveni odbor ne deli pravi-
c s enako mero, da člani tega
odbora jemljejo podkupnino in
da je v jetnišnici mnogo nedol-
nih ljudi, ki niso izvršili zločinov,
radi katerih je v zaporu. George
Whitney, episkopski kap-
plan, ki je pred kratkim pustil
službo, je tudi obtožil oprostitve-
ni odbor (parole board), da po-
stopa zelo krivično. Izjavil je tu-
di, da je bil uboj treh jetnikov
22. februarja navaden umor.

Molitve v Jugoslaviji raz- burilo fašiste

Rimski listi ropočajo, da je mo-
litve za Primorac "neprijateljski
čin"

Rim, 2

Vaclav Kaplicky:

HIŠA ŠT. 1376

Portugalska ulica, ki veže rancosko cesto z Leseogradom, je malo znana celo rojenemu Praganu. Namesto hiš so v tej ozki ulici samo visoke stene vrhov, v katerih so tupa tam vrata, ki se navadno ne odpirajo, ker hodijo lastniki vrhov v svoje hiše iz paralelnih ulic. Zato je Portugalska ulica tako tiha. Samo zvečer hodijo po nji zaljubljeni parčki, katerih šepetanje pa ne more motiti grobne tišine. Niti pijanca, niti stražnika nisem nikoli videl v tej ulici, čeprav sem hodil po nji skoro vsak dan. Njena tišina je bila tem bolj čudna, ker je bila v neposredni bližini glavna ulica, po kateri so ropotali tovorni avtomobili in tramvaji pozno v noč.

Toda bolj nego ta običajna tišina sredi mestnega vrvenja je vplivala na človeka edina hiša v tej ulici. Stala je za visokim zidom in z ulice se je videla samo streha in ne cela okna prvega nadstropja, vse drugo je bilo skrito. V steni so bila navadna železna vrata z linico, ki se je odpirala na električni zvonec. Nad vrati je bila električna žarnica, ki pa ni nikoli gorela. Pod njo je bila modra tablica, na kateri je bila napisana z belimi črkami hišna številka — 1376.

Ta hiša je bila od mraka tja do polnoči vsa razsvetljena. Okna prvega nadstropja, opremljena z gostimi žaluzijami, so luč večinoma zadrževala, pač je bil pa vrt skoz pritrilena okna tako lepo razsvetljen, da se je človek ponoči čutil odsevu električnih luči med drevjem in grmičevjem.

Nikoli nisem ališal iz te hiše nobenega glasu, klicov, godbe ali petja. Vse je bilo tiho, kakor mrtvo. Da ni bila hiša razsvetljena, bi je morda sploh ne bil opazil. Toda kakaj gore po cele noči v hiši vse luči?

— Vprašal sem iz radovednosti stražnika, kdo stanuje v tej hiši. Ni vedel. Tudi več mimoidočih sem vprašal, pa niso vedeli. Nekoč sem pozvonil na železnih vratih. Najprej se je odprla linica. Potem je nastala tema. Ključ v ključavnicu ni zarožljal. Pozvonil sem drugič. Zopet se je posvetilo v okencu. Končno je zarožljal ključ v ključavnicu. Pred menoj je stal krepak starec, ki je s čudnimi kretinami kazal, da je gluhi in nem in da naj se izgubim. Vičel, da me ne mika ustreči njegovim željam, mi je zaprl vrata pred nosom.

Glej, moderna Praga! Položaj kakor v srednjem veku. Silajna snov za detektivski roman: skrivnostna hiša sredi Prage, gluhih, zvest služabnik, mnogo luči, gorečih po cele noči... Kaj skrivna ta hiša? Potem sem opazil, da se ustavi pred to hišo vsako sredo in soboto, včasih tudi druge dni zvečer, krasen avtomobil, iz katerega stopi črno oblečen starejši gospod. Včasih je avtomobil takoj odpeljal, včasih je pa čakal pozno v noč. Od šoferja sem zvedel, da je avto last nemškega odvetnika Reimerja, toda h komu je Reimer hodil, šofer ni vedel ali pa ni hotel povedati. Moš sploh ni bil zgovoren.

Skrivnostna hiša v Portugalski ulici me je tako zanimala, kakor da je cilj mojega življenja priti tej zagonetki do dna. Dan za dnem sem hodil mimo te hiše in kombiniral vse možnosti, toda vedno se mi je na koncu zdelo, da se motim, ker ni bilo ničesar, kar bi moje domneve potrjevalo. Bilo je še preveč jasno, da nisem rojen za detektiva. Njemu bi morala biti igrača pojasniti to skrivnostno sočelo po raznih detektivskih zgodbah, katere sem čital.

Morda se zbira v hiši odlični politiki, ki kujejo protidržavne naklepe. Morda je tu tajna igralnica, kjer se dobivajo in izgubljajo ogromni zneski. Morda je tu briog spolno obremenjenih razuzdanecev. Morda se zbira tu ljubitelji kokaina, opija, morfija... Vse to je moglo biti, toda kaj je resnica? Kje je le en dokaz? Ugotovil sem, da zahajajo v hišo včasih še drugi posetniki, sami moški iz tako zvane bolj družbe. Ta zadeva je postajala zame tako važna, da sem nepre-

stano mislil na skrivnostno hišo. Na policiji sem ta čas zvedel, da je hiša last avstrijske državljanke Amalije Herzenfeldove.

Nekoč sem se vračal z veselic po Portugalski ulici. Skoz okna skrivnostne hiše št. 1376 so se vedno odsevale luči v temno noč. Sklenil sem bil priti končno skrivnosti do dna. Nameraval sem pozvoniti in ko bi mi stari odprl, bi kar siloma vdrl v hišo. Še predno sem pa položil prst na zvonec, sem opazil, da sedi na hodniku dva koraka od železnih vrat onemogel mož v fraku. Glavo je imel naslonjeno na zid, noge so bile iztegnjene čez hodnik. Prvi hip sem mislil, da imam pred seboj truplo. Skočil sem k njemu in opazil, da še diha. Komaj silno je stokal.

— Kaj vam je — sem vprašal.

Neznane je s težavo za silo odprl oči.

— Vstanite vendar — sem mu prigovarjal.

— Ne morem, — je zasepetal neznane s slabim glasom.

Šele tedaj sem natančneje pogledal. Bil je mož petdesetih let, suh, oblečen kakor za ples. Njegov obraz je bil zelo inteligenten.

Prijel sem ga pod pazduho in postavil na noge. Čutil sem se, da je bil tako lahek.

— Kam naj vas odpeljem? — sem ga vprašal. Bil sem tako zaposlen z njim, da sem bil docela pozabil na skrivnostno hišo, katere zagonetki sem hotel priti še istega dne do dna.

— Vseeno... Lahko bi me bili tudi pustili ležati, — je odgovoril neznane.

Šele tedaj sem se spomnil, da sem našel neznanca prav za prav pred vrati skrivnostne hiše št. 1376 in da je neznančeva usoda najbrž v zvezi s to hišo.

— Naj pozvonim v hiši št. 1376?

— Ne, ne, ne.

Prijel sem neznanca pod pazduho in ga vodil. Sledil mi je kakor otrok.

Doma sem ga posadil v naslanjač in mu dal čašico konjaka. Potem sem mu ponudil svojo posteljo. Neznane ni črnil niti besedice. Ubogal me je kakor stroj.

— Rad bi zvedel kaj o stanovanjih hiše, pred katero sem vas našel. Ze dolgo se zanimam za to hišo, — sem pričel pogovor. Neznane se je zdrnil in nasmešnil.

— Zakaj se zanimate za to hišo?

— Dan za dnem hodim mimo nje in zdi se mi, da skriva v sebi neko tajno.

— Tajno?... Da! Res skriva tajno.

— To me zanima.

— Saj zdaj prav za prav ne gre več za tajno. Prosim, skuhajte malo čaja. Vse vam povem.

Ko sem pripravil samovar, je začel neznane pripovedovati. Njegov glas je bil suh in neprijeten.

— Hiša v Portugalski ulici je last grofice Herzenfeld. Zdal je stara 60 let. Pred 40 leti je bila najlepša igralna na Dunaju. Takrat še ni bila grofica. Postala je, ko je bila stara 24 let. Z močovitijo je dobila plemstvo in veliko bogastvo. Njen mož se je kmalu po poroki zaradi neozdravljive bolezni ustrelil. Po močovi smrti je živila grofica ločeno od sveta. Občevala je samo s starimi znanci. Z močovitimi sorodniki se je neprestano pravdala zastran bogate dedščine. Zdal ji je ostalo samo skromno premoženje in hiša v Portugalski ulici...

— To vendar ni nobena tajna. Takih primerov je na svetu mnogo, — sem pripomnil razočarano.

— Saj sem vam takoj spoznal, da tu za tajno prav za prav ne gre.

— Toda povejte mi, zakaj so gorele v hiši po cele noči luči?

V tem je morda edina tajna hiše št. 1376... Zakaj so gorele po cele noči luči... Ker se je grofica strahovala bala... Grozno se je bala teme... Bila je nekoliko duševno bolna. Verovale je, da odganja s lučjo viličice.

Zato je bila tudi nepopisno hvaležna za vsak nočni obisk svojih starih prijateljev. Večkrat se je pripetilo, da nas do jutra ni zapustila... Noči v njeni družbi so bile grozne... Gevortiti ni bilo o čem, vsaka zabava je bila izključena. Grofica je bila gluha in njen obraz je bil ves razjeden. Sirota je bila podedovala po možu poleg bogastva tudi strašno bolezen...

Nekaj časa je bilo vse tiho.

— Kaj se je pa zgodilo nočoj?

— Nočoj? H grofici bi moral priti med 10. in 11. ponoči. Dolgo sem se zadržal, čeprav je točnost moja navada. Namesto ob enajstih, sem prišel ob dveh ponoči. Ko sem stopil v grofici salon, sem jo našel na tleh s prestreljeno glavo. Na mizi je ležalo tole pismo... in neznanec mi je pomolil pismo, pisano s težko čitljivo pisavo.

— Citajte, — je dejal.

— "Emil, Ti sam najbolje veš, kako se je vse zgodilo in kaj je zastropilo korenine mojega življenja in življenja mojega moža. Ničesar Ti ne očitam. Ljubila sem vedno samo Tebe. Vem, da Ti je pogled name odvrten. Opažam, da prihajaš k meni vedno redkeje. Bilo bi grozno, če bi sploh več ne prišel. Zato raje odidem sama."

Tvoja Amalija.

Pismo sem čital s pritaženim glasom. Neznane me je nepremično gledal in ko sem končal, je povsli glavo. Nekaj časa je bilo vse tiho. Začuden sem gledal neznanca. Končno se mi je posvetilo v glavi.

— Vi ste Emil, je-li? — sem vprašal tiho.

— Da, je zasepetal neznane. Tajna hiša št. 1376 je bila pojasnjena.

Nova Zelandija

Casopisje je prineslo prošli mesec vest o silovitem potresu, ki je zadrl mesti Napier in Hastings v Novi Zelandiji. Ta dežela, ki je kot samostojna upravna enotina (dominion) član svetovnega angleškega imperija, leži na skrajnem jugovzhodnem koncu vzhodne zemeljske poloble in so nje prebivalci naši direktni protinoci. Po vnanji obliki je Nova Zelandija podobna Italiji ter ima na zemljevidu značilno podobo škornja, le da je njega stopalo obrnjeno proti severovzhodu. Razlika je tudi v tem, da Nova Zelandija ni enotna, marveč je Cookov preliv deli na dva otoka, od katerih je južni večji in mirnejši, severni pa manjši in poln ognjenikov, toplih vrvcev, geizirjev in aličnih ognjeniških pojavov. Po ploščini je Nova Zelandija s svojimi 297.000 štirijakimi kilometri za kakih 40.000 štirijakimi kilometri manjša od Italije, ima pa le okoli poldruga milijona prebivalcev.

Preko obeh otokov se vlečejo Novozelandske Alpe, gorovje, ki je dolgo 300 kilometrov in dosega s posameznimi vrhovi višino do 4000 metrov. Južni otok ima samo ugasle ognjenike, severni pa je mlajša tvorba, kar pričajo tla in mlade lave in živahno ognjeniško delovanje. Najbolj znani ognjeniki, ki se delujejo na severnem otoku, so Ruapehu (2961 m), Ngauruhoe (2280 m) in Tongariro (1980 m); slednjega delovanju je pripisati tudi nedavni potres, ki je prizadel vzhodno obalo severnega otoka.

Rastlinstvo in živalstvo Nove Zelandije spada v avstralsko vrsto, dasi zlasti rastlinstvo deloma kaže znake na davno sorodstvo z Južno Ameriko. Živalstvo samo je nadvse borno. Med domaćimi sesalci sta se ohranili neka vrsta podgan in novozelandski netopir; tudi ptike vrste niso nič manj številne, kolikor niso prinešene v deželo. Najbolj razširjene so papige, osobito neka sovi slična vrsta, kot ostanek pradednega ptičjega plemena pa životari še kivi, ptica, ki je podobna noju; ne more letati, ker ima mesto perja nekako žimo. Kot pradedna žival uživa kivi zaščito državnih oblasti ter posebno čast, da je naalikan na novozelandskih in avstralskih poštah in znakah. Zavoljo zmerno toplega obmorskega podnebja pa bujno prospevajo veliki pragodi subtropskega značaja, ki je z njimi poraslo vse gorovje do meje večnega snega.

Novo Zelandijo je evropakemu

svetu odkril l. 1642. angleški pomorščak Tasman, zasedel pa jo je v imenu angleškega kralja znani morjeplovec Cook l. 1769. Prve naselbine belega plemena so bile osnovane šele v začetku 19. veka in v zadnjih sto letih je naseljevanje doseglo tolik razmah, da je Nova Zelandija l. 1907. dobila v angleški državni zvezi značaj in mesto samostojne države. Ljudstvo živi v velikem blagostanju, ker je dežela zelo primerna za poljedelstvo in živinorejo. Predvsem je razvita slednja, ki se ji pridružuje kot važna panoga živilska industrija. Glede mlekarstva, sirarstva in konserviranja mesa sta otoka že prekosila avstralsko celino. Poljedelstvo prideluje v glavnem pšenico, oves in rž, od domačih rastlin pa novozelandski lan, živinoreja pa goji le uvožene domače živali: konje, govedo, ovce in prašiče. Ker je zaradi velike oddaljenosti trgov izvoz žive živine skoro nemogoč, se je živinoreja popolnoma prilagodila načinu izvažanja zmarnjenega mesa, samo konje izvažajo žive in zalaga z njimi angleško vojsko na vzhodu in na jugovzhodu. Važne postavke v izvozu tvorijo tudi volna, kože in usnje, ki gre do po večini na Angleško, deloma pa v Ameriko in v bližje ležeče kraje. Industrijo, ki je vlada močno podpira, pospešuje v veliki meri moderna delavska zakonodaja, ki bi lahko služila za vzor marsikateri drugi državi. Razen zakonodaje pa oblast ovira priseljevanje delavstva, da lahko ohrani življenje na dosedanj stopenji. Priseljevanje črnega in žoltega plemena pa je sploh prepovedano.

Glavno mesto države je Wellington s 130.000 prebivalci, največje pa je Auckland, ki jih ima za kakih 30.000 več; obe ležita na severnem otoku, ki je gostejše naseljen. Največje mesto na južnem otoku je Christchurch, ki po svojem imenu priča, da se je oddal širila krščanska omika med divje prarodno prebivalstvo. Ze iz imen naštetih treh ognjenikov se da sklepati, da današnje novozelandsko ljudstvo po večini ni prvotno prebivalstvo obeh otokov. Večina rek in lepo številno mest nima nazive starih gospodarjev dežele, ki so danes na tem, da v kratkem izumrjejo.

Maori, prvotni prebivalci Nove Zelandije, so prišli na oba otoka že v 14. stoletju z otocij Tonga ali Samoa. Spadajo tedaj k polinezijakemu plemenu in štejejo danes vsega le še kakih 60.000 duš. Pred prihodom belcev so bili Maori divji in bojevit narod, ki pa se ni mogel razmnožiti zavoljo večnih pobojev med posameznimi plemeni.

Maori so bili vdanji ljudozertvu ter lovu na človeške lobanje. Nečedno šego so prinesli iz svoje prvotne domovine, kjer mestoma še sedaj vladajo ti okrutni običaji. V stikih z belimi ljudmi so se pač navzeli omike, prevzeli krščansko vero, ali dobili so od priseljencev tudi razne bolezni, ki jim podlegajo. Kljub svojemu divjaštvu pa so bili Maori zelo nadarjeno ljudstvo. Dokler so bili v svobodi, so živeli v lepo izrealjanih kočah in raziskovali so na njih orožju, orodju in obleki našli zelo lepe vzorce ornamente, ki so pričali o visokem umetniškem smislu tega divjega ljudstva. Posebno znamenite so bile tudi risbe, ki so si jih vtetvirali v telo in obraz, da so si dajali bojevitost zunanost. Maori so se vdali Angležem l. 1840., ali kljub temu so se tuji oblasti čestito uprli, kar pa je vedno le poslabšalo njihov položaj.

Naseljevanje belih je potiskalo prvotne prebivalce vedno bolj v gore, zoževalo njih svobodo in ozemlje, dokler jih ni kot zadnje bedne ostanke zapril v tako sva-ne rezervacije ter jih s tem postavilo skoro na isto stopnjo s kivi-jem. Umetna zaščita ljudstva seveda ne dene dobro in ako se ne bo znalo prilagoditi novim življenjskim pogojem, bo v dognednem času izginito s lica zemlje. Deležno bo usode raznih drugih narodov, ki jih je belo plemo zalimlo popolnoma. Tem izumirajočim narodom ostaja edina tolažba, da se na obsorju že pojavlja mahčevalec, ki mu belec ni kos. Ta osvetnik je rumenopoliti Mongol in žrnokoli samorec. R. K.

All ste se naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini ter trajni vračun, ki ga za mal denar lahko pošljete svojem v domovino.

Ustavite kašelj!
Varujte vaše otroke!

PREPAZNO kašljanje na domu hitro razširi bolezen med vašimi. Ustavite kašelj hitro s SEVERA'S COUGH BALSM. Zanesljivo do 50 let. Varna, učinkovita pomoč dihanju, da hitro odjete. V lekarnah.

Kakšje Severa's Cold Tablets se prišljede.

SEVERA'S COUGH BALSM

POSESTVA NA PRODAJ

Vašed starosti prodam moja posestvo, eno v Floridi, 20 akrov, lepo polje, vse ograjeno, voda na dvorišču, 6 sobna bungalov hiša, kopalnica, moderno vrvosna. Štirje kokašnji za 700 kokoši. Poslopje vasa nova. Oddaljeno le 1 miljo od mesta in ob glavni cesti. Cena je samo \$3700. Drugo posestvo, blizu Pensacole, Ala., 83 akrov, pripravno za letovišče, nahaja se ob Pardi Riverju in je samo 5 minut od mesta ob tla-kirani cesti. Veliko lepa sa poslopje, velik ribolov in druge divjatiine. Cena je samo \$5000. Kspt se lahko na lahka odplačila. Za pojasnila pišite na naslov: Mr. G. P., East Pough Farm, De Puniak Springs, Fla., —Adv.

Nitra pomoč za chorei vrati

Sloan's Liniment

Najzanesljivejša dnevna delavsko vesti so v dnevniku "Prosveta". Ali jih štate vsak dan?

ČE GRESTE TO POMLAD

v Jugoslavijo, tedaj ne pozabite, da vas mi lahko odpravimo s največjimi in najhitrejšimi parniki po originalnih cenah. Ker mi zastopamo vse parobrodne družbe, zato vam lahko uredimo potovanje kjer je najboljša, ali pa kakor sami želite. Na zastopniki vas bodo povsod pričakovali, in imeli boste brezskrbno potovanje.

Našim odjemalcem pomagamo pri nabavi potnih listov, vizumov, vratalnih dovoljenj in Washingtona, in sploh pri vseh drugih stvarih ki so v zvezi s potovanjem.

DENAR, KI JE POSLAN Z NAŠIM POSREDOVANJEM, bo nakazano po najugodnejših pogojih.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

VARNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠEGA DENARJA

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, častnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J.

DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cena umerna, unifikačno delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTREMA POJASNILA

Žepni Koledar S. N. P. J.

Izdali smo tudi letos krasni, lepo v črni platno vezni žepni koledar; knjižica obsega 124 strani, nekaj zelo priporočljivih za vsakega človeka. Na rokavi jih imamo še par sto. Naročite jih hitro, ker bodo kmalu pošli. Žepni koledar stane samo 25c. Pošljite nam naročilo in priložite 25c v pisnu. Naslovite pisnu na Prosveto, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAROČITE SI DNEVNIK LIST PROSVETA

Členjeni brat (sestra) S. N. P. J.!

Po sklepu 9. redne konvencije se sedaj lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva ali tri člane in eno družino in iz enega naslova k naročnin. List Prosveta stane za vse enake, za člane ali nečlane \$6.00 eno letno naročnino. Ker pa člani že plačujejo pri vpisu \$1.25 za to se jim to prišteje k naročnin. Mi prištejemo enega, dva ali tri člane ene družine k eni naročnin. Torej sedaj si vasa, reči, da je list za drag za člane S. N. P. J. List Prosveta je vaša lastnina in gotova skore v vsaki družini nekdo, ki bi rad štital list vsak dan. Torej sedaj im priklje, da se tudi Vi naročite na dnevnik Prosveto. Cena lista Prosveta za Zdrav. države in Kanado \$6.00 Za Člone in Chicago je..... \$1.25

1 tednik in..... 4.50 1 tednik in..... 1.25
2 tednika in..... 8.00 2 tednika in..... 2.50
3 tednika in..... 12.00 3 tednika in..... 3.75

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrdilo vaše denarja ali Men Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnje:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J. ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bo moral štiti član in dotično družino, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj namniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsto lista Prosveta. Ako tega ne store, tedaj mora upravništvo list datum za to vsto naročniku.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Priložite polnjam naročnino za list Prosveto vsto \$.....
Ime..... Čl. družina št.....

Naslov.....
Mesto..... Država.....
Nov naročnik..... Star naročnik.....

Ustavite tednik in ga priložite k moji naročnin od sledočih članov ene družine:

Ime..... Čl. družina št.....
Ime..... Čl. družina št.....
Ime..... Čl. družina št.....

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino

ČE GRESTE TO POMLAD

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

VARNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠEGA DENARJA

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, častnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J.

DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cena umerna, unifikačno delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTREMA POJASNILA